

[Udenrigsministeren]

ELSAM ikke skal gøre det, og så ligger der altså fra regeringens side en afstandtagen fra et sådant samkvem.

Vi ved godt, at der er visse sorte sydafrikanere, der er imod en boykot af Sydafrika. Jeg synes også, hr. Jørgen Junior skal være opmærksom på, at meningsdannelsen i Sydafrika jo ikke er fri. Der er aviser og organisationer, som er forbudte. En række talsmænd for den sorte befolkning har forbud mod at ytre sig offentligt, eller de er fængslede, og derfor kan man ikke, som hr. Jørgen Junior gør det, fremsætte det synspunkt, at der også blandt befolkningen i Sydafrika skulle være modstand imod en europæisk eller international sanktionspolitik. Vide kredse i det sorte befolkningsflertal ved vi er rede til at bære de byrder, som en boykot vil påføre også dem selv.

Ib Nørlund (DKP):

Hensigten med hr. Jørgen Juniors spørgsmål er jo ganske åbenbart ved hjælp af økonomiske bevæggrunde at få tilsidesat folketingets tidligere beslutning i spørgsmålet om aftagelse af kul fra Sydafrika. I den forbindelse kan hr. Jørgen Junior måske være tilfreds med forskelligt i udenrigsministerens holdning, men i fællesorganisationerne i de store byer i provinsen og i en række kommunalbestyrelser spiller spørgsmålet som bekendt en helt anden rolle, og derfor er det vel også vigtigt at komme yderligere til bunds i det. Derfor vil jeg bede udenrigsministeren helt klart bekræfte, at hensynet til folketingsbeslutningen for regeringen går forud for de økonomiske hensyn, som forskellige elektricitetsværker o. lign. mener at måtte have.

Da man også kan risikere, at elektricitetsværkerne på denne måde forsøger at sætte regeringen i en klemme – det er jo det, hele deres ret så brutale optræden tyder på – vil jeg videre spørge, om regeringen derfor også søger andre muligheder for at dække sig ind med hensyn til kulleleverancerne, i hvilken forbindelse jeg kan henvise til et tidligere af mig rejst spørgsmål, om man ville udnytte mulighederne i samhandelen med Polen, der er en af vores nærmeste og største kulleleverende partnere, derunder de tanker, som har været fremdraget om også på en varig basis,

måske gennem en co-produktion, at sikre dansk energibasis med hensyn til kul.

Jørgen Junior (FP):

Jeg synes nok, at udenrigsministerens svar bærer præg af en forholdsvis stor uvidenhed, hvad angår forholdene i det sydlige Afrika. Men selv om forholdene er således, som udenrigsministeren gav udtryk for at det var regeringens opfattelse er tilfældet, er det efter min opfattelse det rene hykleri, hvis vi ikke skal handle med et samfund, hvor forholdene er således, når vi handler med hundrede andre samfund, hvor forholdene i de fleste tilfælde er langt værre. Men det kommer vi tilbage til, når der snart kommer en udenrigspolitisk debat. Jeg må indrømme, at jeg er meget ked af at se den uvidenhed og det hykleri præge det danske regeringsarbejde. Men o.k., det er rimeligt, oplysning skal der til, så kan det måske hjælpe.

Men jeg vil gerne have lov til at spørge, om regeringen ligefrem ønsker at se elværkerne, ELSAM og evt. andre elværker, begå kontraktbrud, om det er det, man prøver at presse elværkerne til, for det er jo en kendt sag, at elværkerne har mangeårige kontrakter for at sikre det danske samfund billigere kul, end det kan fås fra anden side. Det er jo også en kendt sag, at de sydafrikanske kul eksporteres i stort omfang til Japan, til vore EF-partnere, som har brug for kul, og til den vestlige verden i øvrigt.

Udenrigsministeren (Christoffersen):

Jeg kan sige til hr. Ib Nørlund, at det er klart – det har jeg i øvrigt sagt før fra denne talerstol – at når folketinget vedtager en beslutning af den art, som man vedtog den 26. maj, føler regeringen det som sin opgave at viderebringe den folketingsbeslutning til dem, der berøres af den, og det er som bekendt også sket ved det brev, min forgænger, hr. K. B. Andersen, sendte den 8. juni, og det er klart, at så er den folketingsbeslutning grundlaget for regeringens politik i denne sag, når regeringen har accepteret den. Derfor tillægger vi det selvfølgelig også afgørende betydning, om ELSAM kan efterleve denne beslutning, men beslutningen bestod jo altså i en henstilling til ELSAM, og der står i beslutningen, at man henstiller til ELSAM om muligt at standse sin import af kul fra